

KURJER WARSZAWSKI.

Sroda. 28 Kwietnia. Rok 1854.
10 Maja.

№ 12

Jutro, Śgo Mamerta B.

Wiadomo, z jaką uroczystością obchodzony bywa Odpust Ś. BONIFACEGO, którego święte szczątki spoczywają w Czerniakowie pod Warszawą. Oprócz okolicznych mieszkańców i ludu z wsi sąsiednich, cała prawie Warszawa przyjmuje pobożny w tym obchodzie udział, a jeżeli jeszcze ku temu posłuży pogoda, trudno zaprawdę obliczyć te tłumy, które spieszą dla oddania czci Świętemu Męczennikowi. Ś. BONIFACY żył około 300 roku, w Rzymie, a umęczony został za czasów Dyoklecjana i Maksymjana w m. Tarsu, na rozkaz Symplicjusza Sędzięgo. Święty ten PATRON przeszedł wszystkie męki, na jakie tylko mogła się zdobyć złość ludzka. Ciało bowiem jego, aż do kości targano, a krom tego, wbijano mu ostre trzaski za paznogi, następnie lano mu wrzący olej w usta, a nakoniec wrzucono w kocioł wrzącej smoły. Znajdujące się dziś w Czerniakowie szczątki tego Śgo PATRONA, otrzymał w darze od OJCA Śgo INNOCENTEGO XI, Stanisław Xiążę Lubomirski Marszałek Wielki, podczas swego pobytu w Rzymie, i w roku PAŃSKIM 1694 sprowadził je do Polski, i złożył w Kościele ówczasowej swojej majątności Czerniakowie, która dziś do JW. Hr: Wiktora Ossolińskiego należy. Z tą to rok-rocznie, obchodzony bywa w tych czasach Odpust, który w r. b. rozpoczyna się w przyszłą Niedzielę, to jest d. 14 Maja. Śty BONIFACY, licznemi już zastąpił cudami, dla tego też dotknięci kalectwem na ciele jako i utraپeni na duszy, udając się pod Jego Świętą Opiekę, nie zostają opuszczeni.

W przyszłą Niedzielę to jest w uroczystość Opieki Ś. JÓZEFA, w Kościele XX. Karmelitów na Krak-Przed; celebrował Mszę Wielką, W. JX. Łasicki, a Słowo BOŻE głosił W. JX. Bogdan.

W Kościele XX. Pijarów, Amatorów i Amatorki, pod dyrekcją P. Wacława Prochazka, wykonali w Niedzielę Mszę J. Elsnera; nowe i pełne wzniostego natchnienia OJCZE NASZ (czworo-śpiew z towarzyszeniem organu) utworu znakomitego miłośnika muzyki Jana Szwykowskię (z Gub: Grodz.); i AGNUS DEI K. Kurpińskiego. Zaś w uroczystość Ś. STANISŁAWA, Mszę Moniuszki i J. Rostworzkiego; trój-śpiew na męskie głosy Ig: Komorowskię i Hymn do BOGA RODZICY, czworo-śpiew na męskie głosy, J. Z.; na zakończenie wielki Hymn Lachnera.

Z powodu odrywającego się zwykłym sposobem Nabożeństwa na cześć N. MARIJ PANWY, codziennie przez miesiąc bieżący o godz: 6ej po południu, w Kościele W. W. PP. Sakramentek; nauki przygotowawcze dla dzieci do Spowiedzi i Śtej KOMUNII, w tymże Kościele rozpoczynać się będą w Środy i w Soboty po południu o godzinie 4ej.

Jutro, Śgo MAMERTA Biskupa, od którego poczyna się obchód dni Krzyżowych, na który wybrać zostały trzy dni ostatnie przed Uroczystością Wniebowstąpienia PAŃSKIEGO. W r. b. Uroczystość ta przypada d. 25 Maja, a zatem dni Krzyżowe. 22, 23 i 24 t. m.

RESKRYPT,
dany na rozkaz Kolegjalnego i Szambelana
Jakowlewa.

Panie Radco Kolegjalny i Szambelanie Jakowlewie! Chwalebne wasze poświęcenie dla dobra ogółu, znowu i pobadziło was do przedstawienia pięciukroć sto tysięcy rubli srebrem do MOJEG dyspozycyi.

Rozkazawszy Ministrowi Wojny, użyć tę sumę na potrzeby wojskowe, nader Mi jest przyjemnie powtórzyć wam, że JA w zupełności oceniam rzeczywście Rossyjskie przywiązanie wasze do Tronu i Ojczyzny.

W dowód prawdziwego MOJEGO zadowolenia z tych chwalebnych uczuć waszych, mianując was Radcą Stanu, pozostaję dla was przychylnym.

Petersburg 11 Kwietnia 1854 roku.

Naoryginalie własną JEGO CESARSKIEJ
MOŚCI ręką podpisano:

»MIKOŁAJ.»

Rzeczywisty Radca Stanu Bachmetjew, p. o. Marszałka Dworu, mianowany został Mistrzem Dworu CESARSKIEGO.

Sekretarz Gubernjalny Baron Osten-Sacken 2gi, przydzielony do Kancelarii Dyplomatycznej Główno-Dowodzącej armją czynną, mianowany został Sekretarzem Kolegjalnym.

Czytamy w Journal d'Odessa z dnia 19/31 Kwietnia: Flota anglo-francuzka, która zawięła pod nasz port Śgo b. m., i która atakowała w Sobotę (10 Kwietnia) nasze baterje nadbrzeżne i bombardowała nasze miasto przez cały dzień, podniosła kotwicę w dniu 13 w Środę i oddaliła się.

W Czwartek według rozporządzeń JW. dowódcy wojsk stojących w prowincji Bessarabji i w części Gubernaji Chersońskiej na prawym brzegu Bugu, Jenerał-Adjutanta Barona Osten-Sacken, odśpiewane zostało uroczyste Te Deum na esplanadzie dawnej fortecy, z powodu chlubnego odparcia ataku floty nieprzyjacielskiej i następnego w skutku tego jej odpłynięcia. Nabożeństwo celebrowane było przez Przewielebnego Innocentego Arcy-Biskupa Chersońskiego i Tauryańskiego, któremu towarzyszyło całe duchowieństwo miejskie w obecności JW. Jenerała-Adjutanta Annenkow, tymczasowego Jenerała-Gubernatora Nowej Rossji i Bessarabji, Jenerała-Lejtnanta Kruzenstern, Gubernatora wojennego Odessy, konsulów zagranicznych i negocjantów, tudzież wojska zgromadzonego na esplanadzie i wielkiego mnóstwa ludzi.

Rozkaz dzienny wydany do wojsk kantonujących w prowincji Bessarabskiej i w części Gubernaji Chersońskiej po prawym brzegu Bugu.

I.

Odessa 9 Kwietnia 1854 Ner 15.

Z powodu przybycia eskadry nieprzyjacielskiej, miasto Odessa ogłoszona zostaje w stanie oblężenia.

II.

Odessa 11 (23) Kwietnia 1854 Ner 16.

Christos woskrest! (Christus resurrex!)

Dnia 9 (21) b. m., eskadra angielsko-francuzka złożona z 6 okrętów trzech-piętrowych, z 13 dwu-piętrowych i 9 parowców, uzbrojona z 1,900 dział, rzuciła kotwicę o 3 wersty od Odessy. Około 4ej po południu, Admirałowie Dundas i Hamelin przysłali mi przez parlamentarza list, w którym domagali się wydania sobie w terminie jak najkrótszym statków rosyjskich, angielskich i francuzkich, które stały w porcie Praktyki i Kwarantanny. Zuchwałe to żądanie zostawiłem bez odpowiedzi, jak tego się powinni byli spodziewać. Wczoraj 10 (22) Kwietnia około 6ej rano, 9 parowców nieprzyjacielskich, z których jeden uzbrojony 54 działami, a 8 po większej części po 32, przepłynawszy po za strzałem 1ej baterji czyli prawej, atakowali jedną po drugiej 5 innych baterji, miotając od czasu do czasu strzały na miasto, a nakoniec wszystkie stanęły przodem przed 6tą baterją czyli lewą, ustawioną na kończynie grobli portu Praktyki.

Baterje nasze nadbrzeżne uzbrojone są 48 działami, jak następuje: 1sza 6 moździerzy 96-funtowych, i 2 haubice 48-funtowe; 2ga sześć dział 24-funt.; 3cia 16 dział 24-funt.; 4ta 8 haubic 48-funt.; 5ta 6 dział 24-funt.; 6ta 4 dział 24-funtowych.

Nieprzyjaciel korzystając z wielkiego rozmiaru dział swoich, a nadewszystko z paixhansów 68 i 96-funt., nie przysunął się na strzał; dla tego też 4ta i 5ta baterja, jako więcej oddalone, mało brały udziału w walce, chociaż się pod ich strzałami znajdowały; lecz baterja 6ta czyli lewa na kończynie grobli portu praktycznego, utrzymywała ogień początkowo z 4ch dział, a potem tylko dwoma działać mogła, albowiem jedno jej dział było zdemontowane, a nieprzyjaciel potem ustawił się po za kierunkiem donosności 2go. Baterja ta dowodzona przez Praporszczyka Szczegolewa z baterji rezerwowej 14ej brygady artylerji, walczyła 6 godzin z parowcami nieprzyjacielskimi, których przy końcu bitwy było 7, a prócz tego jeden sрубowiec linjowy o 84 działach. Baterja nieucięła dopóty, a chorąży Szczegolew nieodprowadził ludzi swoich, dopóki okręty które stały w porcie Praktyki w tyle baterji, tudzież parapety nie zajęły się ogniem. Krew zimna, poświęcenie Praporszczyka Szczegolewa, przeszło w jego artylerzystów, a w końcu walki 3 parowce nieprzyjacielskie musiano wziąć na linie.

W moc służącej mi władzy mianowałem kawalerami Krzyża wojskowego, w dowód odznaczenia się tych, którzy się szczególnie odznaczyli, a których imiona: Teodor Rybakow, Konduktor parowca *Andia*; Józef Akłupin i Wasil Chorochyłow, rzemieślnicy; Szulga, Podoficer pułku strzelców Żytomirskich; Mateusz Szewelow, i Nikefor Maximow, żołnierze; tudzież Elizeusz Bakanow, artylerzysta załogi Chocimskiej. Po skończonej bitwie, podałem do wiadomości Jego Wys: Jenerała-Feldmarszałka świetny czyn Praporszczyka Szczegolewa.

Parowce nieprzyjacielskie zbudowane z żelaza i płytko się nurzające, zdołały, mimo wszelkiego spodziewa-

nia, opłynąć groblę i zbliżyć się do brzegu; a jeden z nich skierował się ku przedmieściowi Peresyp ze swemi szalupami, i z takowych poczęto miotać rące kongrewskie; zapalono statki w porcie Praktyki, domy na przedmieściu, i usiłowano wysadzić na ląd wojsko. Lecz to wstrzymane kartaczami 4ch dział baterji Nr 3 i 14 brygady artylerji, tudzież 6ciu kompanjami rezerwowemi Tomskiego i Koliwańskiego pułku strzelców rozstawionemi w zasadzce, odparte uapwrot na statki i powitanie z przodu działami, znaczne poniosło straty, gdy tymczasem z naszej strony mieliśmy tylko kilku zabitych i rannych i dwie lawety zdemontowane.

Wśród tego nieprzyjacielskie okręty linjowe wyszły z szeregu i zbliżyły się do chutoru Jenerała Lüdersa, aby tam dawać ogień, lecz powitanie działami baterji Nr 1, 2 i 3, zaledwie kilka kul rzuciły i wracały na dawne stanowisko, a obrot ten wielokrotnie powtórzyły. Walka trwała około 12 godzin, i od godziny 7ej w wieczór okręt linjowy i parowce opuszczając prawe nasze skrzydło, wróciły na dawne miejsce w tym samym czasie, co okręt stojący naprzeciw baterjom Nr 2 i 3 wrócił na linję.

Nasza artylerja prowadzoną była w sposób przykładowy a baterje nasze wybornie urządzone, nie poniosły żadnego uszkodzenia wyjąwszy 6ej.

Bóg widocznie wspierał obrońców wiary, CESARZA i honoru Rossji. Pod morderczym ogniem dział nieprzyjacielskich wielkiego kalibru, które rzucały kule, bomby i granaty, mieliśmy tylko 4 żołnierzy zabitych; Porucznik Meszezerski i 48 niższych stopni, zostali ranionymi, a 12tu żołnierzy otrzymało kontuzje.

Wojsko które miało udział w walce, i te które stało w rezerwie, przejęte były odwagą i poświęceniem.

Adjutant Jenerała Annenkow, przedstawivszy się na godzinę przed bitwą, i wzięwszy szczególny udział w operacjach, wielce mi był przydatny przez doświadczenia swoje i ducha porządku jemu właściwe. Po tym Jenerale, osobami które głównie uczestniczyły w walce, były: Jenerał-Major Peterewnikow Szef sztabu; Jenerał-Major Majdel, Szef rezerwowej wałowej artylerji; Jenerał-Major Korwin Krasiniński, dowódca załogi odeskiej; Pułkownik Janowski, dowódca baterji nadbrzeżnych i dowódca 4ej brygady artylerji rezerwowej; tudzież Major Czemmerzin, komendant oddziału strzelców ukraińskich na Peresypie.

Stwierdzić świetny sposób w jaki działali dowódcy i żołnierze, jest to dla mnie najlepszy dowód żywej mojej wdzięczności. Obyśmy zawsze mogli wsparci pomocą Wszechmocnego służyć dalej Jemu, Cesarzowi i Ojczyźnie tak sumiennie, jakśmy to wczoraj uczynili.

(Podp:) Jen: Adj: Baron d'Osten-Sacken 1.

III.

Odessa 11 Kwiet: 1854 r. Nr 17.

Dla uwiecznienia pamiątki świetnego czynu spełnionego wczoraj przez 5tą baterję nadbrzeżną w Odessie, pod dowództwem Praporszczyka Szczegolewa, z baterji rezerwowej 14ej brygady artylerji, ta baterja którą nazwałem Nr 6, zdemontowana i dziś na nowo uzbrojona, nazwaną będzie odtąd baterją Szczegolewa.

IV.

Odessa 14 Kwiet. 1854 Nr 22.

Chwała Najwyższemu.

Gdy eskadra anglo-francuzka została odpartą w d. 10 b. m. i gdy fregata parowa która zbliżyła się na odległość strzału działowego dla czynienia rekonesansu, została uszkodzona, nie śmiała już ona zbliżyć się do naszych nadbrzeżnych baterji i przeszkodzić robotom fortyfikacyjnym, które prowadzone były dalej na wielką skalę w jej obecności. Dziś podniosła ona kotwice i oddaliła się od Odessy, przesuając się w dwóch kierunkach. Trzy statki parowe uszkodzone i jeden okręt liniowy, zwróciły się ku Konstantynopolowi, reszta zaś skierowała się w stronę Sewastopola.

Podczas gdy nieprzyjaciel był pod Odessą, przykładowy porządek panował w mieście, i chociaż wiele domów zostało opuszczone przez mieszkańców, a wiele nie zamknięto nawet, nie zdarzył się żaden naganny wypadek.

Poświęcenie się mieszkańców było wzruszające; jedni pod ogniem nieprzyjacielskim przynosili żołnierzom żywność, inni ze strzelbą w rękę udawali się nocą na brzegi morza, w okolicach miasta, aby odpierać łodzie nieprzyjacielskie; wszyscy bez różnicy wyznania i narodowości, byli przejęci oburzeniem przeciw tym protektorom xiężycy, którzy niszczyli domy obywateli, i nderzali na spokojną ludność. Wszyscy jasno objawili sympatję dla słusznej sprawy. — Gego i Macchi poddany tokański, zostający od lat 30tu w służbie kwarantanny, jako podmajor portu, człowiek powszechnie szanowany i kochany, założył z upoważnienia mego jedną baterję własnym kosztem. Zostawszy poddanym Rossyjskim, zaopatrzył tę baterję 6ciu działami, które miasto mu sprzedało, i obsługiwać ją będzie swojemi ludźmi. Studenci Deminitro, Skorobogaty i Poel, nie należąc do żadnej broni, ale ożywiemi poświęceniem, starali się być użyteczniemi słusznej sprawie; dwaj pierwsi udali się kilkakrotnie wśród zapału walki do baterji Szczegolewa, i przynieśli mi między innymi wiadomościami, że zaczyna brakować amunicji; trzeci widząc, że wieśniak, który dowoził amunicję do tej baterji, uciekł, zostawiając wóz i woły, skoczył na wóz i przywoził amunicję do baterji, w pośród gradu bomb, kul i kartaczy.

Dowódcy i żołnierze przejęci byli zapałem, odwagą i uczuciem powinności godnemi, aby je za przykład brano. Artyllerja okryła się nową chwałą; nie było żadnego pośpiechu, zupełna spokojność, wzorowe strzały, znajomość sztuki ze strony dowódców i Oficerów, większa część tych ostatnich, dowodzących baterjami nadbrzeżnymi, są to młodzi Oficerowie wychowawcy korpusów wojskowych; nakoniec niesłychany czyn wojenny, artyllerji w baterji Szczegolewa i jej dowódcy, dowiodły nieprzyjacielom naszym, że ich okręty zbrojne działami ogromnego kalibru, nie mogły bezkarnie zbliżyć się do naszych baterji nadbrzeżnych.

Widać jawnie, że Opatrzność nas wspierała, kule po największej części przechodziły za cel lub wpadały w morze, bomby zwyczajne lub z kartaczami, równie jak racie, pękały przed czasem lub padały wcale nie pękając. Czyliż nie pieznaczące nasze straty odpowiadają ogromowi środków zniszczenia, jakich nieprzyjaciela

przeciw nam użyli przez 12 godzin. W tem co zaszło, muszą oni uznać wolę Tego, który wspiera prawe serca przejęte szczerem przywiązaniem do CESARZA pomazańca Bożkiego i miłością dla szlachetnej Ojczyzny.

Podziękujmy dawcy wszystkich łask, za siłę, jaką nam udzielił do spełnienia sumiennie obowiązków, które włożone na nas zostały przez naszego wielbionego ojca ojczyzny, i starajmy się przez dalszą wierność w służbie, okazać naszą wdzięczność Królowi Królów.

Oświadczam moją żywą i szczerą wdzięczność Jenerał-Adjutantowi Annenkow, który, pełen poświęcenia i zapału w walce, podziela moje prace; podobnie oświadczam wielką i zupełną wdzięczność Jenerał-Lejtnantowi Loechner, którego baterje, przez niego samego wzniesione, zwycięzko dowiodły swojej siły i dokładności; Jenerał-Lejtnantowi Kruzenstern, Gubernatorowi wojennemu Odessy; Szefowi Sztabu Głównego Teterewuikow; dowódcy artyllerji pieszej rezerwowej stałej Majdel, który świetnie dowodził artyllerją, i Komendantowi garnizonu Odessy Jenerał-Majorowi Korwin Krasińskiemu.

Podpisano na oryginałach: Jenerał-Adjutant Baron *Osten-Sacken* Iszy.

Pan Gubernator Jenerałny tymczasowy w Nowej Rossji i Bessarabji, Członek Rady Państwa, Jenerał-Adjutant Mikołaj Mikołajewicz Annenkow 2gi, przybył do naszego miasta w nocy z 9go na 10ty b. m., i objął zaraz obowiązki, które mu powierzone zostały przez JEJĄ CESARSKĄ MOŚĆ.

Jeśli w nieszczęściach wojny znajdujemy niekiedy wznieście pociechy, to pewno te jakie lud używa we własnym swoim poświęceniu się. Wszelkie materialne nieszczęścia nikną wobec szlachetnego uczucia powinności i jeśli nie wszyscy niosą swoje życie w ofierze, każdy chlubi się kiedy poniósł jakiegokolwiek cierpienia na ołtarz dobrej sprawy. Odessa w ciężkiej próbie jaką przetrwała, znajduje nie tylko wynagrodzenie, ale chwałę, że było pierwszym miastem Rossji, które stawilo czoło ciosom nieprzyjaciela, że godnie oparła się straszliwemu atakowi, nakoniec że pierwsza przelewała krew w tej wojnie bezbożnej, którą Anglja i Francja wypowiedziały Rossji. Nasza ludność zakłócona w swoich spokojnych zajęciach, których głównym celem jest zaopatrywanie w żywność krajów zachodnich, zakłócona w swojej pobożności przez dwa mocarstwa Chrześcijańskie, w dniu świętym dla każdego człowieka który otrzymał Chrzest Chrystusowy, zmieszana tym napadem którego nie mogła się spodziewać, ale przejęta tem uczuciem powinności, które nie pozwala wahać się kiedy honor jest wystawiony na grę, wszystka bez różnicy religij i narodowości zrezygnowała się. Ale Opatrzność powiedziała: To miasto nie dozna żadnego nieszczęścia, i wstyd będzie na czole napastnika. Bombardowanie rozpoczęte w dniu 10ym o godzinie 6ej z rana, trwało przez 12 godzin. Tysiące pocisków, to wszystko co duch zniszczenia mógł wymyślić lub udoskonalić w tym wieku cywilizacji, wymierzane zostały przeciw baterjom i miastu; rzucano nawet na proste domy bomby obłężnicze jakich się nie używa chyba dla zniszczenia murów fortecznych, a jednakże jak nic nieznaczący okazał się

rezultat tej strasznej wyprawy morskiej. Pałac Xięcia Woroncowa i pańi Naryszkina, same tylko nieco ucierpiały. Bomby pekały pierwej nim upadły, race kongreswskie i rakiety polne niezapalały się wcale. Kilka bark spłonęło na przedmieściu Peresyju, w porcie praktykańskim jeden skut i kilka bark do żeglugi przybrzeżnej zapalone zostały, część tamy portowej została uszkodzoną przez ogień i w mieście liczymy 10 osób zabitych i ranionych.

Byłoby się uniknęło wielu przypadków, gdyby mieszkańcy nieczuwszy niebezpieczeństwa swojej rodziny, nie byli udali się nad brzeg morza aby uwielbiać bohaterską walkę młodego oficera Szczegolew, walczącego przeciw 7 paropływow i jednej fregacie szrubowej. Abnegacja, zimna krew młodego bohatera, utrzymującego z jednym działem przez 6 śmiertelnych godzin, grad bomb, kul i kartaczy, opuszczającego zdrowo i cało z 22 żołnierzami, z których dwaj tylko byli ranieni, baterję, której niepodobna było dalej utrzymać z powodu płomieni palących się budynków, jest czynem który byłby niepodobnym do wiary, gdyby za nim nie świadczyły tłumy, które z trwogą patrzyły na ten nadzwyczajny czyn wojenny. Admirał Dundas opuszczając nasz port, odesłał strażników i marynarzy wziętych w niewolę na barkach przybrzeżnych zabranych poprzednio. Ci ludzie oświadczają, że trzech oficerowie nieprzyjacielscy zginęli w czasie walki, a mianowicie przez dzielnie wycelowane strzały w niedzielę do fregaty parowej, która zbliżyła się na odległość strzału. We środę 14. b. m. flota nieprzyjacielska opuściła nasze porta, i miasto powróciło do spokojności. Powtarzając słowa naszego zacnego i walecznego Jenerała barona Osten-Sackena, wymówione do wojska: *Obyśmy mogli zawsze prowadzeni łaską Bożką służyć BOGU, CESARZOWI i Ojczyźnie tak sumiennie, jak to wczoraj uczyniliśmy*, dodajmy: *Obyśmy my, mieszkańcy Odessy ożywieni zawsze uczuciem przywiązania i porządku, jakie okazaliśmy w tym dniu pamiętnym, mogli zawsze przez godność naszego postępowania, zasługiwać na wysoką dobroć naszego postępowania, zasługiwać na wysoką dobroć MONARCHY i troskliwość władz.* (Jour: d'Odessa).

Rada Administracyjna mianowała Xiędza Antoniego Zygmuntowicza, Administratora Kościoła parafialnego w mieście Przyrowie, w Gub: Warszawskiej, Proboszczem tegoż Kościoła.

Rada Administracyjna Królestwa, postanowiła: Andrzeja Moraczewski, rodem z wsi *Wojsk* w Pcie *Rawskim* położonej, który do czasu rokosa 1831 r. służył w pułku 6tym piechoty b. W. P., w stopniu Podoficera, w czasie rokosa otrzymał stopień Podporucznika, po uśmierzeniu buntu wydalil się do *Austriji*, zkąd powróciwszy ponowił przysięgę na wierność; ale wkrótce znowu zbiegł za granicę i przyłączył się do Polskiej emigracji, w skutek czego uznany jest za wygnańca, ulega karze konfiskaty majątku, bąc już zasek westrowanego, bąc następnie jeszcze wykrył się mogącego, a to wedle prawideł postanowieniem z dnia 2/14 Kwietnia 1835 r. wskazanych.

Rada Administracyjna Królestwa, mając sobie doniesionem o klęsce, jaką dotknięci zostali mieszkańcy

m. *Garwolina* w Powiecie *Łukowskim* Gub: *Lubelskiej*, przez pożar w nocy z dnia 4/16 na 5/17 Kwietnia r. b. w temże mieście wynikły, dozwolić raczyła zbierania na korzyść pogorzalców tegoż miasta, dobrowolnych składek w całym kraju, w ciągu jednego roku. W wykonaniu przeto powyższej decyzji, otrzymały upoważnienie do przyjmowania ofiar, Redakcje *Gazet Rządowej*, *Policyjnej* i *Kurjera Warszawskiego*, oraz Komissarze Policji Wykonawczej, gdzie do zapisywania udzielanych kwot, od d. 20 Maja (1 Czerwca) r. b. znajdować się będą listy z rubrykami numeru porządkowego, imion i nazwisk ofiarujących, oraz ilości kwoty pieniężnej. Co podając do powszechnej wiadomości, nadmieniam się, że fundusze jakie przez mieszkańców tułtejszych składane będą dla pogorzalców, Zarząd *Warszawskiego* Ober-Policmajstra jest obowiązany odsyłać do J. W. p. o. Gubernatora Cywilnego Gubernji *Lubelskiej*.

Bank Polski. Podaje do publicznej wiadomości, że w wykonaniu Instrukcji z d. 30 Grudnia (11 Stycznia) 1837/38 r., tudzież z d. 2/14 Października 1845 r. przepisujących sposób i termina losowania Certyfikatów lit: *a*, wystawionych w zamian za złożone w Komissji Umorzenia Długu Krajowego obligacje Częstkowe z pożyczki 150-miljonowej, odbędzie się w Banku Polskim dnia 30 Kwietnia (12 Maja) r. b. w obec Komissji Umorzenia Długu Krajowego i Delegowanych z Komissji R. P. i S., zaczynając od godz: 10 z rana, włożenie do koła igielników z numerami Certyfikatów i samo tychże Certyfikatów losowanie. — Prezes, Rada Tajny, *J. Tymowski*. Naczelnik Kancellarji, Rada Dworu, *Łukowski*.

W przedmiocie przebywania mostów pod *Tazewem* (Dirschau), dla ściślego stosowania się, podaje się do wiadomości powszechnej, co następuje: 1) otwór pomiędzy słupem ładowym po lewej stronie znajdującym się i pierwszym słupem środkowym 386 stóp szerokości, będzie zupełnie zamknięty, a to z powodu ciągłego transportu materiałów budowlanych z miejsca pracowni do tegoż środkowego słupa, w ten sposób, że dla żeglugi tylko otwór pomiędzy pierwszym i drugim słupem w obszerności 368 stóp będzie przeznaczony; 2) wszelkie statki wodne *Wisłą* na dół płynące, powinny być tamowane w części swej tylnej kotwicami i linami, a przechodząc przez most na łyżwach będący punktem środkowym leżącym przeciwlegle nowomurującemu się mostowi, między pierwszym i drugim słupem środkowym, przepływać będą z przezornością, aby rozmiar środkowy między temi słupami był zachowany; dopiero po zupełnem przebyciu obu budowli słupów, mogą być przez statki kotwice podniesione. Osada berlinki 15 łasztów ładować mogącej lub innego statku, winna się składać najmniej z 3ch, a w czasie większej wody z 5ciu lub 6ciu ludzi; 3) galary i tratwy drzewa, jeżeli według opinji majstra mostu dostatecznie są osadzone ludźmi, mogą również przez otwór mostu na łyżwach i przez otwór mostu między pierwszym i środkowym słupem przepływać, bez użycia liny; 4) parowe statki muszą również przepisana droga między budowlami słupów przepływać i płynąć na dół, także jak i inne statki bieg swój tamować, nie są

wszakże obowiązane do prowadzenia linii, skoro przez się parowej maszyny, potrzebne bezpieczeństwo może być osiągnięte; 5) ta sama droga służy i dla statków pod górę płynących; 6) działający niezgodnie z niniejszym rozporządzeniem, ulegać będzie karze policyjnej od 5ciu do 10ciu talarów, a oprócz tego zostanie zobowiązany do wynagrodzenia strat i szkód, jeżeliby się dopuścił jakowego uszkodzenia budowli mostu.

J.W. Jenerał-Lejtnant *Szepielew*, Naczelnik 4tej piechoty Dywizji, wyjechał do *Radomia*; a Radca Stanu *Mackiewicz*, Gubernator Cywilny Gub: *Lubelskiej*, do *Lublina*.

W d. 2 b. m. Zakon *XX. Karmelitów* trzewickowych, poniósł bolesną stratę w osobie Przewielebego *JX. Kolumbana Żuchowskiego*, Exprowincała tegoż Zgromadzenia, zmarłego w Klasztorze w m. *Płońsku*, Gub: *Plockiej*. Czcigodny ten Kapłan w wieku życia lat 48, a 24 Kapłaństwa, przechodząc kolejno rozmaite stopnie w stanie Zakonnym, na każdym miejscu jaśniał cnotami odpowiedniami powołaniu Jego, i dla tego też aż do ostatniej chwili był wielbiony od swych Braci, a szanowany od Obywateli i włościan. Od lat wielu uległ on nieuleczzonej słabości, w której okazał prawie cudowną wytrwałność i zupełne poddanie się woli *BOZKIEJ*, nieopuszczając ani na chwilę obowiązków swego powołania, ale owszem, był w nich zawsze wzorem dla drugich. W ostatniej chwili skonu, przywołał do siebie swych Braci, a przyjąwszy ostatnie *SAKRAMENTA*, pożegnał ich wymową pełną uczuć Religijnych, uściśnął każdego po-raz ostatni przyjacielską dłonią, i zasnął w *PANU* na wieki. Spokój więc Jego cnotliwej duszy.

Jutro, jako w rocznicę śmierci ś. p. *Józefa Kalasatego Jędrzejewicza*, odbędzie się w Kościele *XX. Kapucynów* o godz. w pół do 11tej z rana, żałobne Nabożeństwo; na które, pozostała Żona wraz z Dziećmi, zaprasza Krewnych, Przyjaciół i Znajomych.

Jan *Kwiatkowski*, b. Oficer b. W. P., ozdobiony Orderem Śgo *STANISŁAWA* klasy IVej i Znakiem Honorowym nieskazitelnej służby za lat XV, onegdaj zasnął w *BOGU*, przeżywszy lat 77. Stroskana Żona wraz z pozostałymi Dziećmi, zaprasza Krewnych, Kolegów, Przyjaciół i Znajomych, na exportację zwłok Jego, dziś o godz. 6tej po południu, z Kaplicy przy Kościele *XX. Karmelitów* na *Lesznie*, na smętarz *Powązkowski* odbyć się mająca.

Daniel Ebert, Obywatel m. *Warszawy*, po długiej i ciężkiej chorobie, przeżywszy lat 78, onegdaj życie zakończył. Pozostała Żona wraz z Dziećmi i Wnuczka, zapraszają Krewnych, Przyjaciół i Znajomych, na exportację zwłok z Kaplicy *Ewangelicko-Augsburgskiej*, na smętarz tegoż Wyznania, dziś, o godzinie 5^{1/2} po południu, odbyć się mająca.

Jeszcze się na dobre nie rozgościli śpiewacy majowi, wśród ogrodów i gajów, a już ptaszynki ich łowią i i zaopatrują w nie *Warszawę*. Mówimy tu o *słowikach*, których już zaonegdaj sprzedawano na targu, i to jeszcze po rublu srebrem za jednego. Cena ta wszakże z każdym dniem spada, bo w miarę napływu tychże w większej liczbie, i zazielenienia się krzaków, ułatwiających łowienie, obniża się i wartość *słowika*, któ-

ry za tydzień najdalej, kosztować będzie ledwie dwa złotówki. Jest bardzo wiele takich osób, i te najwłaściwiej postępują sobie, które nabywszy takiego śpiewaka, trzymają go aż do Śgo *WITA*, i wypuszczają znów w ogród. Zimowanie bowiem jest to tylko pokusa, którą ptastwo to drogo opłaca, skoro na 10ciu zimowanych słowików, często nawet ani jeden się nie uchowa.

Nadesłane do A.H., przez W. Katarzynę *Zambrzycką*, właścicielkę dóbr ziemskich w Gub: *Plockiej*, rs. 4 k. 50, złożone zostały na ręce possessora folwarku *Swirk*, w Pcie *Stanisławowskim*, na pożywienie dla cierpiących niedostatek włościan czynszowych, wsi przyległych *Jablonna* i *Swirk*.

Powszechnem dotąd jest mniemaniem, że nasienie tyle użytecznej na paszę dla bydła *kukurydzy wirgińskiej*, zwanej *koński ząb*, nie dojrzewa w kraju naszym. Świeży atoli przykład przekonywa nas o błędności tego mniemania. W tych dniach, Obywatel Gubernji *Radomskiej*, złożył w Składzie Nasion *P. Betzholda*, przy ulicy *Senatorskiej*, nasienie tejże *kukurydzy*, zebrane w jesieni roku zeszłego, z tem zapewnieniem, iż z małej ilości łądyg pozostawionych na próbę, otrzymał około gar: 10 nasienia. Ziarna są zupełnie wykształcone, jedrne, mączyste, i posiane bieżącej wiosny, wydały już piękne wyroski. Wypadek ten nie obojętny zapewne dla naszych Ziemian, podajemy do publicznej wiadomości, z nadmienieniem, iż złożone w składzie *P. Betzholda* nasienie *kukurydzy*, wzrosło na gruncie *powiślańskim*, w miejscu otwartem, i w ciągu roku niezbyt dla roślin stref gorących przyznanego, gdyż znajdujące się jednocześnie w bliskości *winogrona*, do późnej nawet jesieni należycie nie dojrzały.

Tego samego dnia kiedy wyszedł ostatni *logograf*, otrzymaliśmy tak od Czytelniczek jak Czytelników *Kurjera*, liczne przesyłki listowne z uwiadomieniem, o odgadnięciu takowego, którego znaczenie było *Ogród*. Obok tego otrzymaliśmy także listy z prowincji, jak od *T.D. z Częstochowy*; *M. z Lublina*; *K. z Kaliskiego*; *W. R. z Radomia* i t. d., rozwijające tę zagadkę. Sądząc przeto z tego zainteresowania o zadawaniu Czytelników, dajemy znów nowy, a ponieważ już dwa na próbę przeszyły, przeto przyznajemy się tutaj, iż trzeci z kolei, a poniżej zamieszczony, pozwoliliśmy sobie, nieco trudniej zadać, i tak dalej postępować będziemy, w miarę obznajmiania się z tym zapomnianym a na nowo wznowionym rodzajem zadań, bardzo właściwym dla naszego języka.

Logograf.

Sześć mam liter, a mówią że jestem niemily,
Choć mi czasem przyznają bardzo wiele sily.
Odejm *pierwszą*, a będę jeszcze użyteczny,
I znowu czasem straszny, albo niebezpieczny.
A gdy i *drugą* weźmiesz, cenić mnie będziecie,
Lecz wtedy, gdy mnie pięknym powszechnie nazwiecie.
Weźcie *trzecią*, a śmiało powiedzićć wam mogę,
Że niemal każdą prawie, dziele z wami drogę.
Owoż, całe już zadanie,
Nadsyłajcież rozwiązanie. —

Po huczych i wasołych *zabawach dla ludu*, które trwały przez dwa tygodnie podczas upływionych Świąt *Wielkanocnych*, znowu plac *Ujazdowski*, powrócił do

dawnego stanu, a *stupy, karuzele, szalasy i szopy*, już w zupełności uprzątoione z niego zostały.

Zawiadamiam Osoby potrzebujące mej pomocy, iż mieszkania nie zmieniłem. Listy frankowane tylko, przyjmuję z prowincji, pod adresem: Alex: *Elsner* Dentysta, w pałacu JW. Hr: *Andrzeja Zamoyckiego*, przy ulicy *Nowy-Swiat*.

Kurs wczorajszy: za *pół-imperyalu*, żądają rs. 5 kop: 30; za *dukaty hol:* nowe ważne, dają rs. 3 kop: 7 $\frac{1}{2}$; za *listy zastawne* IIgo Okresu oprócz kuponu, żądają rs. 13 kop: 82; dają rs. 13 kop: 77; IIIgo Okresu, żądają rs. 13 kop: 77, dają rs. 13 kop: 73; wartość kuponu kop: 22 $\frac{5}{6}$.

Wczoraj w Teatrze Wielkim przywołani zostali: po *Operze Lukrecja Borgia*, Pani *Hermann* 6-kroć, PP. *Troschel* 4-kroć i *Ciaffei* 6-kroć; po *Tańcach*, Panny: *Dame* i *Frejtag*, oraz P. *Tarnowski*.

Lód na *Newie* zaczął się poruszać we Wtorek 13go Kwie: v.s., a ostatecznie ruszył 15go Kwietnia, w który to dzień i żegluga się otworzyła. Tegoroczne puszczanie *Newy*, nakrzy do liczby zwyczajnych, gdyż w ciągu 135 lat rzeka *Newa* puszczała w drugiej połowie Kwietnia 50 razy. Podczas zaś tych 135ciu lat, kra na *Newie* iść zaczęła 15 Kwietnia tylko trzy razy, a mianowicie w 1734, 1768 i 1842 latach.

ANGLJA. — Do 1go Maja, liczba zapisów na nową pożyczkę w bonach skarbowych (6 milionów funt: szterl:) była mało znacząca; termin ostateczny był do d. 2go Maja. — W Izbie Lordów w dniu 3 b. m. odczytano poraz trzeci bil o podatku dochodowym. Lord *Granville* oświadczył, że Minister skarbu przedstawi nowy plan finansowy. — W Izbie niższej zajmowano się rozbiorem bilu o reformie Uniwersytetu *Oxfordzkiego*, co przechodzi według życzeń rządu. Lord *Russel* oświadczył, że rozbiór bilu o wychowaniu w *Szkocji* odroczone zostanie na tydzień; Minister skarbu przedstawił żądania nowych kredytów. — Z *Chin* donoszą o coraz większem wychodźstwie do *Australji* i *Kalifornji*; podani *Państwa Niebieskiego*, które jest bardzo przeludnione, śpieszą szukać chleba w owych stronach. — (Neue Pr: Ztg).

Admirał *Napier* nie przestaje domagać się od swego rządu posiłków, Admiralicja robi co może; *Portland* o 50 działach i *Centaure*, posłane zostaną zaraz za powrotem na morze *Baltyckie*. — W czterech portach *Portsmouth*, *Devonport*, *Chatham* i *Sheerness*, liczą 116 okrętów wojennych, posiadających razem 6,807 dział, nie licząc wielkiej liczby parostatków kołowych. Oprócz tego, w ośmiu portach budują 39 okrętów. Dla załodnienia tej floty brak tylko całkiem ludzi. — Parostatek marynarki Królowej *Argus*, sprowadził do *Portsmouth* pierwszy zabrany okręt handlowy *Rossyjski*, *Froya* (z *Abo*), o 440 beczkach; wiozł on z *Lizbony* ładunek soli, miał dwie karonady 9-funtowe i nieco amunicji. Nie pojmują, jak pogodzić pozwolenie udzielone okrętom *Rossyjskim* pozostania w portach *angielskich* do 8go Maja, z zabieraniem takichże okrętów na morzu. (Jour: de St: Pet:).

DANJA. — Z *Kopenhagi* donoszą pod d. 24: Część floty *angielskiej* odplynęła do zatoki *Finlandzkiej*, dru-

ga do *Botnijskiej*. Myślą o blokadzie portów *finlandzkich*. — Flota *francuzka* jeszcze nie zawinęła do *Kiöge*. — W d. 21 Kwietnia większa część floty *angielskiej* stała przy małych wysepkach na wstępie do portu *Stokholmu*. — *Kopenhage* otoczą twierdzami odosobnionemi, dzisiejsze wały stanowią będą drugą linię; utworzą nowy pułk dragonów, a sześć baterji polowych postawi rząd *Duński* na stopie wojennej. — Szoner *Rossyjski*, *Libertas*, Kapitan *Raas*, wzięty przez *Anglików*, uwolnił się z ich rąk; straż *angielska* upiła się, a Kapitan odzyskał okręt i zawinął do portu *Ippstadt*. — Wiele okrętów *finlandzkich* z solą szczęśliwie wróciło do portów *finlandzkich*. (J. de St. Pet.)

FRANCJA. — *Paryż 3go Maja*. — Na dzisiejszem posiedzeniu, Ciało Prawodawcze większością 225 głosów przeciw 3, zatwierdziło rządowy projekt prawa zamieniający karę galer na karę deportacji. Rozprawy były żywe i dobrze prowadzone. Dość mówiono o zbyt cznej względem więźniów filantropji, mającej na celu nie tyle poprawienie ich moralne, jak polepszenie ich materialnego stanu. — Wielkie zakłady przemysłowe a nawet kompanje kolei żelaznych rozpuściły znaczną część woich robotników; mnóstwo więc ludzi teraz zostało bez chleba. Rozkazano zburzyć wazkie tarasy już wzniesione około kraty ogrodu *Tuileries*; na ich miejscu wzniosą rodzaj kilku stopniowego amfiteatru z marmuru *Pirenejskiego*, który uwieńczą pięknem rzędem statuy. Obelisk *Luzorski* zapewne z tego placu przeznaczanego na zabawy publiczne usunięty zostanie i przeniesiony do bramy *Maillot*. Dalej mają wyciągnąć bardzo wielką drogę od łuku tryumfalnego *de l'Etoile* do bramy *Dauphine*. Projekt ten właśnie rozbiiera Rada stanu, bo rząd chce, by domy przy tej ulicy wznoszone, budowane były wszystkie według danego wzoru z placami, rzezbami, etc. Rada uważa, iż niepodobna zmuszać właścicieli do podobnych budynków; byłby to ciężar prawa własności naruszający; zapewne więc miasto kupi grunt a odprzedając nałoży na kupujących warunki z wolą rządu zgodne. — Jutro bank *francuzki* podniesie podobno swą eskontę do 5 $\frac{1}{2}$ procent. — Dzienniki zwróciły uwagę na coraz bardziej podnoszącą się cenę wszystkich artykułów żywności; domagają się, by utrzymano tak długo jak tego będzie potrzeba zniesienie cła od zboża i zniesienie cła od bydła na rzeź sprowadzanego. Projekt rządu o zmianie systematu municypalnego w wielkich miastach *Francoji*, pewno w tym roku przez Izbę przeprowadzonym nie będzie, a dzisiejsze administracje rok jeszcze pozostaną. — Minister *Fould* przyjmował wielu deputowanych w tych dniach, a objaśnieniami tym panom danemi, zmniejszyć bardzo opozycję przeciw nowemu prawu o wychowaniu. (Ind: Belge).

Paryż 2 Maja. Korrespondent *Paryzki Gazety Nowo-Pruskiej* pisze:

Wiadomości z *Wschodu* obudzają coraz większe obawy, i nawet *Bonapartyści* potrzęsają głową. Postępowanie nasze na *Wschodzie* jest nie francuzkie, w najwyższym stopniu niebonapartystowskie. Wypowiedziano wojnę i na morzu spodziewano się co najmniej napaadu na *Sewastopol*, o którego fortyfikacjach tak z lekceważeniem mówiono, oczekiwano zniszczenia floty ros-

syjskiej. jako *odwetu za Synope*. A cóż zamiast tego uczyniono? stanąwszy o parę mil (francuzkich) od Odessy, spalono bombami kilka francuzkich i angielskich statków handlowych! Zaprawdę Panowie Admirałowie zaczęli od bardzo łatwej rzeczy, ale wiele *chwaly* z tego nie osiągną. A na lądzie nie inaczej się dzieje, zamiast stanąć naprzeciw Rosjan nad Dunajem, zajmują Gallipoli, nie mogą nawet ztamtąd ruszyć się naprzód, bo nie mają pod ręką ani jazdy ani artylerji, a przytem nie nleża już wątpliwości, że niedostatek żywności coraz bardziej wzrasta w tych okolicach państwa tureckiego. Łatwo zgadnąć, że to wszystko musi tu głębokie sprawiać wrażenie. Dziś zapewniamy, że Poseł Francuzki w Atenach zażądał paszportów, i to sprawa tu nieprzyjemne wrażenie, bo Grecja przez długi czas wyraźnie pieszczona przez naszych polityków, ma tutaj bardzo jeszcze wielu przyjaciół, i nawet najłagodniejsi przyjaciele turków, nie czują się szczególnie zaszczyconemi rolą politycznych policjantów, jaką nam Anglja obecnie odgrywać każe na wodach tureckich. Usposobienie ogólne jest tu bardzo pochmurne; prócz tego muszę i na to zwrócić uwagę, że Francja zawsze z dumą pogląda na coraz bardziej kwitnący wolny port Odessy, bo on winien swoje powstanie i część świetnego rozwoju sławnemu francuzkiemu mężowi stanu (Richelieu). Nie mogę tego dokładnie zrozumieć, ale zapewniano mi, że Anglja może mieć szczególnie swój interes w zniszczeniu Odessy, a my Francuzi jeszcze jej w tem dopomagamy! (Neue Pr: Ztg).

HISZPANJA.— Dzień urodzin Królowej *Krystyny* (12 Kwietnia), obchodzono z zwykłą uroczystością, Nabożeństwem, salwami działowemi i paradą wojskową. U Królowej *Izabelli* było przyjęcie wielkie. Poseł *Stanów Zjednoczonych P. Soulé*, odznaczał się swym strojem; miał on na sobie frak czarny axamitny z czarnym jedwabnym haftem. (Neue Pr: Ztg).

PRUSY.— Minister wojny Jenerał-Lejtnant *von Bonin*, został mianowany dowódcą 12 dywizji (w *Nisiei*); na jego miejsce Ministrem wojny został Jenerał-Major *Hrabia Waldersee*, dziś dowódca wojsk federalnych w *Frankfurcie*. (Neue Pr: Ztg).

TURCJA.— Piszą z *Konstantynopola* pod d. 10 z. m.: Przedwczoraj przybyło tu 5,000 wojsk *egipskich*; 8,000 ludzi ma ruszyć do granicy *greckiej*.— Linja szanieców pomiędzy golfem *Saros* a morzem *Marmara*, już została wyciągnięta; z pierwszego jej punktu (wiosk *Blażar*), do *Gallipoli*, poprowadzą drogę wojskową. *Gallipoli* będzie miejscem składowem wszystkich zapasów armji sprzymierzonej. W razie potrzeby 40,000 tej armji ruszy do *Adryanopola*.— Fregata *Retribution*, która wypłynęła z *Konstantynopola* w d. 7, powiozła flotom sprzymierzonym stojącym w *Warnie*, rozkaz rozpoczęcia kroków nieprzyjacielskich.— Pieniądz coraz staje się rzadszym; Sułtan ma zamiar zebrać summy potrzebne, za pomocą zapisów narodowych.— Z *Kronstadt* (w *Siedmiogrodzie*), donoszą, że oddziały floty sprzymierzonej krążą we wszystkich kierunkach morza *Czarnego*; dwa wielkie parostaki *angielski* i *francuzki* stoją przy ujściu *Dunaju*, *Sulina* zwanem; garnizon *Warny* miał już otrzymać posiłki z wojsk sprzymierzonych.— Pod dniem 17

Kwiet: donoszą z *Konstantynopola*: że w d. 14 przybył do tej stolicy drugi transport wojsk *angielskich*; pomieszczono go w pałacu marmurowym Sułtana. Flota ciągle stała pod *Warną*. W *Gallipoli* stało 25,000 *francuzów* i 8,000 *anglików*, dano im za mieszkanie meczety.— Według wiadomości z *Bukarestu*, *Roszjanie* w d. 7 Kwiet: zajęli wał *Trajana*; ich oddziały przodowe docierają do *Mangalia* niedaleko *Kawarna*; kwatery Jenerała *Lüdersa*, była w *Murattur*, o kilka mil od *Karasu*.— Listy z *Preweza* z 13 Kwiet: donoszą, że miasto *Arta* zostało całkiem zburzone przez powstańców. Forteca trzyma się jeszcze równie jak *Suli*. 15,000 powstańców oblegało *Janinę*. Cały *Epir* powstał. *Preweza* jest spokojną. (Gaz: Augs).

WŁOCHY.— Donoszą z *Rzymu*, że **PAPIEŻ** zachorował dość mocno na skutek zaziębienia, ale wraca do zdrowia.— Deszcze dość obfite w *Rzymie*, poprawiły zasiewy; lękają się znowu w tym roku choroby winorośli, a już w rokueszłym ważnych strat owa kłeska stała się powodem. Już teraz wszędzie skarżą się na fabrykowane wina i niezdrowe; zresztą, w *Rzymie* te skargi do wszystkich traktyniowych rzeczy, zastosować można.— Liczba cudzoziemców w *Rzymie* zmniejszyła się.— W *Parmie* zarząd Xiężej Rejentki, coraz jej więcej przywiązanie ludu zyskuje. (Neue Pr: Ztg).

S Z A R A D A.

Pierwsze nigdy przed czynem, a *wszystko* jak wiecie, Wskaże co *drugie* czwarte, lub nie *drugie* trzecie, A to *wszystko* znajdziecie u zwierząt i ludzi. Łatwe to jest zadanie, nikt się niem nie strudzi.

(Zesła Szarada Podlewa).

Z Radomia.— Do Apteki podpisanego przy ulicy *Lubelskiej*, w pierwszej połowie Maja, nadejdą *wody mineralne* naturalne, świeżego tegorocznego czerpania, mianowicie: *Marjenbadzka*, *Egerska*, *Obersalcbrun*, *Pilnaukska*, *Emska* i *Karlsbadzka*; inne zaś mogą być zamówione, jeśliby kto wcześniej pragnął mieć takowe, gdyż transport spodziewany dopiero w drugiej połowie miesiąca Maja. *Wód mineralnych sztucznych* z Instytutu przy ogrodzie *Kraśnińskich*, ciągle w mojej Aptece, dostać można.— **A. Podwórski**, właściciel Apteki.

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Brun Ober-Andytor z Grodna nr 625; Cieszkowski Paweł Oby: z Stawisk nr 414; Gregorowicz Stan: Oby: z Złotopolic nr 584; Lewocki Józ: Oby: z Chociszewa nr 413; Mączewski Konst: Oby: z Siedlec nr 625; Nadwecki Sztab-Kapitan z Grodna nr 625; Orłaj And: Oby: Pułko: z Piekark; Saranow Podpułk: z Końskiej woli nr 613.

Wyjechali: Borkowski Teod: Oby: do Garwolina; Golicyn Sergiusz Xzę do Cesarstwa; Lasoccy Ign: i Ezechiel Oby: do Sierakowa; Niemierycz Alex: Oby: do Zębry; Seypio Maur: Hr. do Łazisk; Witkowski Jul: Rz: R. S. do Petersburga.

Przyjechali koleją żelazną: Betzold Julja Oby: z Wrocławia nr 471; Bronisz Stan: i Czapski Hipo: Oby: z Poznania nr 634; Gertow Alex: Żona Pułko: z Berlina; Łazowert Samuel Zegarm: z Prus.

Wyjechali koleją żelazną: Kuznitski Szym: Kup: do Myślowic; Rejchardt Jan-Krystjan Misjonarz Angiel: do Londynu; Sestje Sekr: Roleg: do Genewy; Tester dym: Poruczc: do Kopenhagi.

DONIESIENIA.

WEXEL na rs. 90 wystawiony przez A. Dessau, na rzecz Ch: Silberberga, a odstąpiony P. Ludw: Libas d. 8 b. m., zaginał. Znalazca raczy oddać przy ulicy Nalewki pod Nr 2247 a, do P. Ludwika Libas, za nagrodą.

Onegdaj, przechodząc ulicą Bracką, placem przed Kościołem Sgo Alexandra, Alcą ku Łazienkom, przez Most Sobieskiego do Łazienek, napowrót przez Ogród Botaniczny na ulicę Bracką, zgubiono **BROSZKĘ** złotą, w kształcie węzła, ozdobioną emalją i turkusikami drobnymi. Uprasza się Zaalazcę o oddanie pod Nr 1583 przy ulicy Brackiej, do Właścicielki, za nagrodą.

KWIATÓW NASION do wysiewu w teraźniejszej porze wprost do gruntu: 200 gatunków, każde oddzielnie i z nazwiskami, po rs. 5; 100 gatunków po rs. 3, i 30 gatunków po rs. 1; jak również Rukurydy olbrzymiej, i Roński ząb, funt kop: 30, 25 funtów rs. 5 i 100 funtów rs. 18; Lupinus (kawiane ziele, do fabrykacji wódek i na paszę dla owiec bardzo polecane), funt 45 kop.; 12 funt: rs. 4, 100 funt: rs. 20; oraz wszelkich gatunków Nasion pastewnych, które w Maju jeszcze wysiać można, j. t. Buraków olbrzymich pastewnych, Rzepy, Turnipsu, Lucerny, Koniczyny, Trawy Ś. Tymoteusza, i Rajgrasu w kilku gatunkach, nadszedł świeży transport do Składu Nasion Dra Betzhold, przy ulicy Senatorskiej, obok Resursy.

W skutek upoważnienia Rady Stanu Prezesa Trybunału Cywilnego Warszawskiego, i na żądanie Opieki nieletniego rodzeństwa Orsettich, odbywać się będzie w dniu 3/15 Maja r. b. i dni następujących o godz. 3ej po południu, sprzedaż przez publiczną licytację RUCHOMOSCI po niegdy Tomaszu i Alexandrze z Linowskich małżonkach Orsetti pozostałych, mianowicie: kosztowności, mebli mahoniowych i innych, luster, fortepjanu, garderoby, bielizny, pościeli, salop i fater znacznej wartości, koronek, powozów, zaprzęgów, porcelany, fajansu, szkła, miedzi i rozmaitych innych sprzętów gospodarskich, a to w domu pod Nr 660, w Warszawie przy ulicy Leszno położonym. — J. Noskowski.

Dwa **WALACHY** maści gniadej, zdrowe, rosłe, są do sprzedania przy ulicy Senatorskiej, pod Nr 460. Wiadomość dalsza u Stangreta Franciszka. Można je widzieć od 8ejrano, do 2ej po południu.

Dnia 8 b. m. między godz. 6tą i 9tą wieczorem, zginął złoty **ZEGAREK**, ze złotym cyferblatem, a srebrnym sekunduikiem, cylinder o 4ch kamieniach, z napisem: „Allamand”, na kapslu pozłacanym, a Nr 53 d. m. w środku na kopercie, przy którym pozostało maleńkie kółko stalowe, rozszczerpane od sznurka, na którym wisiał; stało się to podczas spaceru do Botanicznego ogrodu i w przejściu ztamtąd do Łazienek Królewskich, lub też z powrotem, wypadł w doróżce jadąc na Nalewki. Uczciwy Zaalazca raczy oddać do Zegarmistrza Szuberta, przy ulicy Senatorskiej, który wskaże Właścicielkę. Przyzwoita nagroda zapewnia się.

Cztery Powozy, jako to: **KARETA** Wiedeńska zupełnie nowa, z najpierwszej fabryki Wiedeńskiej (Brandmejera); **FAETON** również zupełnie nowy; **KARETA** podróżna, nieco używana, i lekki **POWOZIK**, są do sprzedania z wolnej ręki. Obejrzeć i o cenie dowiedzieć się można w domu Wyzytkowski, ulica Krak.-Przedm: Nro 391, a fabrykanta wyrobów Siodlarskich R. Klingholtz.

OGRÓD dużego rozmiaru, mogący służyć na wybudowanie Domu, przy ulicy Pawiej, trzeci od rogu Dzikiej, pod Nrem 2327, jest z wolnej ręki, za przystępną cenę do sprzedania. Wiadomość na miejscu.

W dobrach **Parzymiechy**, w Powiecie Wieluńskim, są do sprzedania:
1) Nadkompletach 100 **SKOPOW**, i 200 **MACIOR** kotnych, wysoko poprawnych;
2) **BARANÓW** kilkadziesiąt wełnistych czystej krwi;
3) **BUHAI** czyli STADNIKÓW dwuletnich kilku, rassy Oldenburgsko-Szwajcarskiej.

Osoby chętne kupna mające, zgłaszają się do Właściciela dóbr rzezonnych, osobliście lub listownie, na Częstochowę, Krzepice, do **Parzymiechów**.

DOBRA po prawej stronie Wisły, o 42 wiorst od Warszawy, pod korzystnymi warunkami, bez pośrednictwa osób trze-

cih, do sprzedania lub do zamiany na **KAMIENICĘ** w Warszawie, przy jednej z główniejszych ulic. Wiadomość pod Nr 257 przy ulicy Freta, na 3m piętrze od frontu.

Bank Polski, podaje niniejszym do wiadomości publicznej, że z dniem ¹⁷/₂₀ Maja r. b. rozpocznie się w sali giełdowej licytacja na kosztowności w Banku zastawione, a nieprolongowane w terminie, i trwać będzie aż do zupełnej ich wyprzedazy. Właściciele przeto zastawów zalegających w opłacie procentów, chcący je od sprzedaży zabezpieczyć, winni zgłaszać się do Kancelarza Banku po wykupno, lub uzyskanie dalszej prolongacji, najpóźniej do włącznie ⁷/₁₀ t. m., poczem tylko same wykupno dozwolone będzie. W ponowieniu zaś kilkukrotnych ogłoszeń w gazetach tutejszych w roku zeszłym i bieżącym umieszczonych, Bank Polski oznajmia: że prolongacja kosztowności przed dniem 1 Stycznia r. 1852 zastawionych, nieinaczej nastąpić może, jak za opłatą ¹/₅ części zaliczenia, tudzież, że według § 29 **NAJWYŻEJ** zatwierdzonej pod d. ¹⁰/₂₂ Kwietnia r. 1851 Ustawy o zaprowadzeniu probierni, wyroby srebrne, pozostające w zastawach bez uiszczenia od nich należnego procenta, a nietrzymające próby, czyli są opatrzone stępem zapasowym, lub bez takowego stępla, odsyłane będą do Mennicy dla przetopienia, a następnie wystawienia na licytację. Czynność tego przetopienia podług poprzednich ogłoszeń, od d. 17 Lutego (1 Marca) r. b. zapowiedziana, rozpocznie się dopiero od dnia ⁸/₂₀ Kwietnia r. b., a to aby właścicielom zastawów, o jakich tu mowa, podać jeszcze sposobność uregulowania do tego czasu. — Prezes, Radca Tajny, J. Tymowski. — Naczelnik Kancelarji, Radca Dworu, **Lubkowski**.

Wczoraj na Smętarzu lub w Kościele XX. Kamedułów w Bielanych, zgubiono **ORULARY** oprawne w srebro, w futerałe. Łaskawy Zaalazca zechce oddać takowe za nagrodą, do P. Mierderzyńskiej, właścicielki domu, przy ul: Bonifratskiej Nr 2157.

Sprowadzane **DROZDŻE** suche prasowane (Schnellgährende Berliner Doppelte Weibefe), Drogą Żelazną wprost z Berlina, są do nabycia codziennie na funty i pół-funty, pod Nr 2866 przy ulicy Tamka; o czem zawiadomiam się PP. utrzymujących Cukiernie i Zakłady Piekarskie.

ODWOŁANIE PLENIPOTENCJI. — Uwiadomiam niniejszem, że Plenipotencję w r. 1844 P. Wieczerskiemu Stanisławowi, w interesach Majoratu mojego dóbr Brodnia w Gub. Warszawskiej przezemnie udzieloną, jeszcze w r. 1853 w miesiącu Czerwcu odwołałem. A zatem wszelkie po tym terminie czynności i rozporządzenia w przedmiocie tegoż Majoratu uznane będą za nieważne. — Jenerał-Major, **Noskow**.

Dziś rano ciepła stopni 10. Wczoraj w południe ciepła stopni 15.
Dziś rano wysokość wody na **Wiśle** stop 4 cali 4.
TEATR ROZMAITOŚCI. Dziś, *Panny Konopianki. Graziella. Dzieła Horacego.*
TEATR WIELKI. Jutro, *Sylfida*. Część Opery: *Włoszka w Algierze*.

Przy ulicy Czarnej, uczęszczany od lat dawnych **OGRÓDEK**, dziś został do dobrego stanu doprowadzony, gdzie mieści się także **Kregielnia**. Przy rychłej usługę i sumiennej cenie, dostać można **NAPOJÓW** różnnych, **PRZEKASER**, **PIWA LUFOWEGO** i **BAWARSKIEGO** na Ruffe, z Browaru Naimskiego, z zapasów dawniejszych Lodowni.